

2.11.2015

Julkinen - Public

Liikenne- ja viestintäministeriö
Kirjaamo
PL 31
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@lvm.fi

Dnro LVM/1042/03/2015

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi postilain muuttamiseksi

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi postilain muuttamisesta. Posti Oy (jäljempänä Posti) lausuu ehdotuksesta seuraavaa.

Yleistä

Postiala Suomessa käy läpi historian rajuinta rakennemuutostaan, joka on digitalisaation seurauksena pudottanut perinteisen postin jakelumääriä kiihtyvässä määrin vuoden 2008 finanssikriisin jälkeen. Tämän vuoden tammi-kesäkuussa kirjeiden jakelumäärä laski 7 % ja tulevina vuosina laskun ennakoidaan olevan vuosittain vähintään samaa luokkaa niin, että kirjeiden määrä puolittuu vuoteen 2020 mennessä sähköisen viestinnän lisääntymisen vaikutuksesta.

Lausunnolla olevan lakiluonnoksen mukaan sillä pyritään luomaan sekä nykyisille että potentiaalisille postiyrityksille edellytyksiä kehittää toimintaansa ja palvelujaan vastaamaan muuttuvaa liiketoimintaympäristöä. Posti suhtautuu myönteisesti hallituksen pyrkimykseen keventää ja purkaa postialan sääntelyä. Postilain nykyisiä velvoitteita uudistamalla voidaan hillitä palvelujen tuotamiskustannusten nousua ja siten ylipäättään turvata postinjakelun säilyminen koko maassa myös tulevaisuudessa.

Kilpailun edistäminen kuuluu hyvän talouden perusperiaatteisiin. Posti- ja logistiikka-ala on jo tällä hetkellä Suomessa hyvin kilpailtu ja kilpailun lisääminen kirjepostin jakelussa on luonnollinen jatke tälle kehitykselle. Postimarkkinan kilpailun lisääminen lisää myös Postin tarvetta toimia markkinaehtoisesti. Jos postipalvelujen tarjonnan toimintaedellytykset eivät ole tasapuoliset kaikkien toimijoiden kannalta, säännöksillä vääristetään alan kilpailua. Postin mielestä olisi sen vuoksi tarkoituksenmukaisinta tehdä postilain muutokset osauudistusten sijaan kokonaistarkasteluna niin, että sekä uusien postiyritysten alalle tulon ehtojen että yleispalveluun liittyvien velvoitteiden keventämismahdollisuudet olisivat samanaikaisesti käsittelyssä.

Toimilupajärjestelmän ja ehtojen tarpeellisuudesta

Nykyinen postilain toimilupajärjestelmä on oikeusharkintainen menettely, jossa tarkastetaan hakijan perusedellytykset harjoittaa osoitteellisten kirjeiden jakelua. Postilain säätämisen yhteydessä vuonna 2011 toimilupajärjestelmä

2.11.2015

Julkinen - Public

katsottiin tarpeelliseksi turvaamaan lain tarkoituksen toteutuminen ja postipalvelujen laatu, saatavuus sekä tehokkuus. Mainitut tavoitteet ovat edelleen tarpeellisia postipalveluiden käyttäjien kannalta.

Toimilupajärjestelmän purkamisella pyritään yksinkertaistamaan hallinnollisia prosesseja sekä vähentämään postiyriyten ja viranomaisten hallinnollista taakkaa. Posti pitää näitä tavoitteita kannatettavina eikä vastusta toimilupajärjestelmän purkamista sinänsä. Samalla kun lainmuutoksella pyritään keventämään hallinnollista prosessia, ehdotetaan lakiin lisättäväksi osa niistä velvollisuuksista, jotka nykyisin sisältyvät valtioneuvoston postiyriyksille myöntämiin toimilupiin.

Toimilupia on Posti Oy:n lisäksi myönnetty neljälle uudelle postiyriykselle vuosien 2012 ja 2014 välillä, viimeisin toimilupapäätös on annettu joulukuussa 2014. Toimilupapäätösten perusteluissa liikenne- ja viestintäministeriö on todennut pitävänsä palvelujen laadun, saatavuuden ja tehokkuuden turvaamista erityisesti asiakasnäkökulmasta erittäin tärkeänä. Ministeriön näkemyksen mukaan välttämättömiä ehtoja ovat olleet

- lähetysten merkitseminen siten, että ne ovat selkeästi erotettavissa muista kirjelähetyksistä,
- osoitteenmuutos- ja jakelunkeskeytyspalvelun järjestäminen,
- virheellisesti jaettujen postilähetysten palauttamista helpottavien keräilypisteiden ylläpito ja
- toimitusehdoissa kirjattujen palveluehtojen toteuttaminen siten, että jaeltavaksi jätetyt lähetykset jaetaan vähintään kerran viikossa.

Lähetysten merkitsemisvelvollisuudella on haluttu turvata lähetysten tehokas ja toimiva seurantamahdollisuus eri jakeluverkoissa ja varmistaa se, että asiakas saa vaivatta tietoonsa kenen jakelema kukin kirjelähetys on. Osoitteenmuutos- ja jakelun keskeytyspalvelun avulla pyritään varmistamaan kirjelähetysten jakelu oikeaan osoitteeseen. Näiden velvoitteiden lisääminen postilakiin lausunnolla olevan ehdotuksen mukaisesti on edellä mainituista syistä perusteltua.

Keräilypisteiden järjestämistä virheellisesti jaettujen lähetysten palauttamista ja postilain 47 §:ssä tarkoitettujen kirjelähetysten noutamista varten on nykyisissä toimiluvissa pidetty olennaisena ehtona, jotta asiakkaille ei aiheudu kohutuontta vaivaa mahdollisista kirjelähetysten palauttamisista. Vähintään kerran viikossa tapahtuva kirjeiden jakelu on puolestaan ehto, jolla on haluttu varmistaa sekä lähettäjän että vastaanottajan oikeus palvelun saatavuuteen. Postipalvelujen luonteen vuoksi postitoimijoilta on katsottu välttämättömäksi edellyttää riittävän usein tapahtuvaa jakelua ja sen vuoksi jakelutiheydelle on toimiluvissa asetettu määrätyt vähimmäisvaatimukset kaikille postiyriyksille.

Näistä aiemmin toimiluvan ehdoissa asetetuista velvollisuuksista liikenne- ja viestintäministeriö ehdottaa nyt lakiin siirrettäväksi vain kaksi: osoitteenmuutos- ja jakelunkeskeytyspalvelun järjestämistä sekä lähetysten merkitsemistä koskevat velvollisuudet. Lausunnolla olevassa ehdotuksessa ei millään tavalla perustella sitä, miksi nykyisissä toimiluvissa olennaisiksi ja välttämättömiksi

2.11.2015

Julkinen - Public

katsottuja velvollisuuksia keräilypisteistä ja kirjeiden jakelutiheydestä ei ole ehdotettu lisättäväksi lakiin.

Posti kiinnittää huomiota siihen, että jo nykyisen postilain mukaiset velvoitteet asettavat Postin hyvin erilaiseen asemaan muiden toimiluvan saaneiden postiyriyten kanssa. Muiden toimijoiden toimilupaehdoissa on velvoite kirjeiden jakeluun yhtenä päivänä viikossa, kun yleispalveluvelvoitteeseen sidotulla Postilla jakelovelvoite on viisipäiväinen. Lakiehdotuksessa ei kuitenkaan lainkaan ehdoteta muutettavaksi yleispalvelun tarjoamiseen liittyviä velvollisuuksia.

Jakeluelvoitteiden poistaminen uusilta toimijoilta tarkoittaisi, että nämä jakeluyritykset saisivat selkeän kilpailuedun Postiin verrattuna. Yksityiset yritykset voivat vapaasti valita kannattavimmat alueet, joissa ne jakavat kirjepostia. Ehdotuksesta voi myös päätellä ministeriön katsovan, että kaikki asiakkaat eivät tarvitse kirjeille viisipäiväistä jakelupalvelua, kun uusille toimijoille ei enää ehdoteta asetettavaksi mitään velvoitteita jakelupäivien suhteen.

Posti katsoo, että toimilupajärjestelmän lakkauttamisen yhteydessä postilakiin tulee siirtää kaikki nykyisissä toimiluvissa olevat velvollisuudet. Näin ollen lakiin olisi nyt ehdotettujen velvollisuuksien ohella lisättävä kaikkia postiyrityksiä koskevat säännökset keräilypisteiden järjestämisestä ja kirjeiden jakelutiheydestä. Nykyisin voimassa olevista toiminnan ehdoista ei tule luopua ainakaan ennen postilain kokonaisuudistuksen voimaantuloa.

Vaikutusarvioinnista

Lakiehdotuksen vaikutusarviointi on puutteellinen ja keskittyy yksipuolisesti muutosten oletettuihin myönteisiin vaikutuksiin. Taloudellisten vaikutusten arvioidaan olevan lähes yksinomaan myönteisiä kaikkien intressitahojen kannalta.

Yleisesti kilpailun lisääntymisen arvioidaan mahdollistavan kuluttajille parempia, halvempia ja laadukkaampia postipalveluja tulevaisuudessa. Tässä arvioinnissa ei lainkaan oteta huomioon sitä, että kaikki nykyiset uudet toimiluvan haltijat samoin kuin parhaillaan vireillä olevien postitoimilupien hakijat ovat ilmoittaneet, että palvelun kohderyhmänä ovat vain yritykset, yhteisöt ja muut suurasiakkaat. Palvelua ei tulla tarjoamaan yleispalvelun kaltaisena kaikille kuluttajille vapaasti, vaan palvelua tarjotaan ainoastaan sopimusasiakkaille sopimushinnoin.

Myös yleispalvelun tarjoajalle arvioidaan syntyvän mahdollisuuksia kehittää toimintaansa ja luoda uusia innovaatioita. Tätä arvioitua vaikutusta ei perustella mitenkään. Postin näkemys kuitenkin on, että lausunnolla olevaan ehdotukseen ei sisälly mitään sellaisia ehdotuksia, jotka vaikuttaisivat Postin tarjoamiin palveluihin velvoitteita keventävästi ja mahdollistaisivat uusia palveluita. Tämä onkin ehdotuksen merkittävin puute.

Posti toteaa, että postimarkkinoiden kilpailun edistämisen vaikutuksista yleispalvelun tarjoamiseen ja postipalvelujen saatavuuteen olisi tehtävä perusteellinen vaikutusarvio ennen lainmuutoksen viemistä eduskuntaan. Arvioinnissa

2.11.2015

Julkinen - Public

olisi tarkasteltava myös sitä, mitä vaikutuksia niin postinsaajien, postin lähettäjien kuin postiyriytenkin kannalta olisi sillä, että uudessa järjestelmässä osalta yrityksiä mahdollisesti poistuisi joitakin nykyisin toimilupaehtoisissa asetuista velvollisuuksista.

Muita muutostarpeita

Lausunnolla olevalla hallituksen esityksellä pyritään luomaan postiyriyksille edellytyksiä kehittää toimintaansa ja palvelujaan vastaamaan muuttuvaa liiketoimintaympäristöä. Toimilupajärjestelmästä luopuminen ja ilmoitusmenettelyyn siirtyminen ei kuitenkaan vielä sinänsä luo mahdollisuuksia kokonaan uudenlaisten konseptien kehittämiseksi. Lainmuutoksen tavoitteena olevaa postitoiminnan haasteiden ratkaisemista ja yleispalvelun turvaamista voitaisiin huomattavasti edistää keventämällä postilain 43 §:ssä säädettyä kaikkia postiyriyksiksi koskevia jakelovelvollisuuksia. Esimerkiksi kerrostalojen asuinhuoneistoihin tapahtuvassa jakelussa tulisi luopua velvollisuudesta kantaa kirjelmätykset huoneistokohtaisesti postiluukkuihin. Kerrostalojen lokerikkojakelu on vallitseva jakelutapa muualla Euroopassa ja se mahdollistaisi uudenlaiset innovatiiviset jakeluratkaisut, muun muassa verkkokaupan tilausten ja ruokatoimitusten jakelussa, minkä lisäksi tällä helpotettaisiin jakelua ja voitaisiin keventää postiyriyten kustannustaakkaa. Uusien palvelujen kehittäminen on postiyriyten kasvun ja toiminnan jatkuvuuden edellytys.

Posti katsoo myös, että postilain 5 luvun säännökset yleispalvelun tarjoajan hinnoittelusta ja kustannuslaskennasta ovat kiireellisen päivittämisen tarpeessa. Lain valvonnassa kehittynyt tulkinta, joka estää säänneltyjen palvelujen hinnoittelussa kohtuullisen tuoton, on Postin näkemyksen mukaan kestävä. Postitoiminnan kaltaisella työvoimavaltaisella alalla, jossa toiminnan kustannukset painottuvat henkilöstökustannuksiin pääomakustannusten sijaan, yksinomaan sidotun pääoman tuoton salliminen ei ole toiminnan kehittämisen ja investointien turvaamisen kannalta riittävää. Toiminnan kannattavuuden salliminen on kriittisen tärkeää palvelujen turvaamisen kannalta. Hinnoittelun kohtuullisuutta pitäisikin arvioida käyttämällä muita kriteerejä, esimerkiksi toiminnan liikevaihtoa ja kannattavuutta kuvaavia tunnuslukuja. Tämän tyyppiset menetelmät ovat käytössä useissa muissa EU-maissa. Näiden säännösten päivittäminen vasta postilain uudistuksen toisessa vaiheessa tarkoittaa uudistuksen viipymistä kohtuuttoman kauan.

Yksityiskohtaisia kommentteja

20 §. Kielellisten oikeuksien turvaaminen

Pykälään ehdotetusta uudesta 2 momentista ei käy ilmi, millaisella menettelyllä ja kenen toimesta velvollisuus kielilain ja saamen kielilain noudattamiseen asetettaisiin. Velvoitteen erillinen asettaminen yleispalvelun tarjoajalle ei ole tarpeen, kun säännöksen 1 momentin perusteella velvoite jo joka tapauksessa koskee yleispalvelun tarjontaa. Ainoastaan tilanteessa, jossa yleispalveluvelvollisuutta ei ole asetettu yhdellekään postiyriykselle, Viestintäviraston olisi tarpeen asettaa kielellisten oikeuksien turvaamista koskeva velvollisuus

2.11.2015

Julkinen - Public

jollekin postiyritykselle. Tämä säännös sopisi 3 luvun sijaan paremmin lain 4 lukuun.

24 a §. Maailman postiliiton nimetty operaattori

Posti kannattaa ehdotusta, jonka mukaan Viestintävirasto nimeää jatkossa postiyrityksen, joka toimii Maailman postiliiton nimettynä operaattorina.

Ehdotetun uuden säännöksen perusteluissa todetaan, että tällä hetkellä yleispalvelua tarjoava Posti Group Oyj toimii Suomen Maailman postiliiton nimettynä operaattorina. Posti huomauttaa, että Posti-konsernissa postilain mukainen toimilupa ja yleispalveluvelvollisuudet samoin kuin velvollisuus toimia Maailman postiliiton nimettynä operaattorina ovat Posti Group Oyj:n tytäryrityksellä Posti Oy:llä.

36 §. Erehdyksessä jätettyjen kirjelähetysten välittäminen, kauttakulku ja poikkeukset velvollisuudesta välittää ulkomailta saapuvia kirjelähetyksiä

Erehdyksessä jätettyjen kirjelähetysten välittämistä koskevaa sääntelyä ehdotetaan muutettavaksi niin, että toimialueen sijaan säännöksessä viitataan postiyrityksen ilmoituksen mukaiseen jakelualueeseen. Posti kannattaa ehdotusta.

Samassa yhteydessä säännöstä tulisi tarkistaa niin, että erehdyksessä jätetyt kirjelähetyksiä koskeva sääntely ulotettaisiin koskemaan myös sellaisia postinsaajalle jaettuja kirjelähetyksiä, jotka postinsaaja palauttaa erehdyksessä toiselle postiyritykselle kuin sille, joka jakelun alun perin on suorittanut. Posti on havainnut käytännössä tällaisia kirjelähetyksiä tulevan sen jakeluverkkoon joko kirjelaatikoiden tai postitoimipisteiden kautta, kun muu postiyritys on jakanut kirjeen väärään osoitteeseen tai lähetykseen merkittyyn osoitteeseen, josta postinsaaja on muuttanut pois. Postinsaajalla voi olla vaikeuksia havaita, mikä postiyritys on vastuussa kirjeiden jakelusta. Ongelma korostuu merkittävästi tulevaisuudessa, jos kaikilla postiyrityksillä ei ole velvollisuutta osoiteselvityksen tekemiseen ja kirjeiden keräilypisteiden järjestämiseen, jolloin postinsaaja helposti kääntyy Posti Oy:n puoleen, jolla on tiheä palvelupisteverkosto. Tällaisesta erehdyksessä postiyritykselle jätettyjen lähetyksien käsittelystä aiheutuu kustannuksia, jotka tulisi voida periä toiselta postiyritykseltä, joka on saanut alunperin maksun lähettäjältä.

36 a §. Osoitteenmuutos- ja jakelunkeskeytyspalvelu

Lakiin ehdotetaan postiyrityksille velvollisuus järjestää osoitteenmuutos- ja jakelunkeskeytyspalvelu. Posti kannattaa ehdotusta.

Samassa yhteydessä tulisi myös tarkastella lain 54 § 2 momentin sisältöä, jotta tällä velvollisuudella saavutettaisiin haluttu vaikutus eli kirjelähetysten kulku oikeaan osoitteeseen. Postilain 54 § koskee postiyrityksen velvollisuutta toimittaa lähetys vastaanottajalla ja perillesaamattomien lähetyksien käsittelyä. Säännöksen toisen momentin mukaan, jos vastaanottaja on tehnyt voimassa olevan osoitteenmuutoksen tai sopimuksen edelleen lähettämisestä, kirjelähetys tai postipaketti on toimitettava sen mukaiseen uuteen osoitteeseen, *ellei*

2.11.2015

Julkinen - Public

postiyritys ole lähettäjän kanssa toisin sopinut. Tämän lainkohdan perustelujen mukaan tarkoituksena on ollut, että osoiteselvittely tehdään valtaosalle lähetyksistä ja tämän tyyppisiä sopimusehtoja käytetään vain silloin, kun osoiteselvittelylle ei selkeästi ole tarvetta vastaanottajan ja lähettäjän oikeuksien kannalta.

Jos 54 §:n 2 momentissa olevaa mahdollisuutta sopia lähettäjän kanssa osoiteselvittelystä voidaan tulkita niin, että muiden kuin yleispalvelukirjeiden osoiteselvittelystä voidaan lähettäjän tahdonilmaisun perusteella aina luopua, silloinkin kun postinsaaja on tehnyt ilmoituksen osoitteenmuutoksesta tai jakelunkeskeytyksestä, osoitteenmuutospalvelu jää merkityksettömäksi. Viestintän luottamuksellisuuden kannalta on kyseenalaista jakaa henkilökohtaiset viestit lähetyksessä olevan osoitteen mukaan kaikissa tilanteissa, erityisesti silloin, kun postiyritykselle on tehty ilmoitus muuttuneesta osoitteesta. Jos lähettäjän kanssa sovitaan toisin kirjeen käsittelystä, 54 §:ssä pitäisi velvoittaa palauttamaan muu kuin osoitteellinen suoramainontakirje lähettäjälle, jotta kirjettä ei jaettaisi lähetykseen merkittyyn osoitteeseen, josta postiyrityksellä jopa on tieto, että osoite on väärä.

37 §. Postinumerojärjestelmä

Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi niin, että postinumerojärjestelmän ylläpidosta huolehtiminen siirtyisi valtioneuvostolta Viestintävirastolle. Posti ei vastusta ehdotusta, kun muutos ei tarkoita sitä, että postinumerojärjestelmän käytännön ylläpito säilyy yleispalvelun tarjoajalla. Kyse ei ole toiminnosta, jonka käytännön huolehtimista voisi siirtää viranomaistoimintona tehtäväksi.

40 a §. Näkövammaisen lähetyks

Säännöksen 1 momentissa säädetään siitä, minkä postiyrityksen on tarjottava näkövammaisille maksuttomia lähetyksiä. Säännöksessä viitataan ehdotuksen mukaan kumottavaan 9 §:n 2 momenttiin. Tämä kohta tulisi korjata niin, että se viittaisi uuteen 24 a §:ään, jonka mukaisesti velvollisuus toimia Maailman postiliiton yleissopimuksen mukaisena nimettynä operaattorina jatkossa asetettaisiin.

41 a §. Postilähetysten merkitseminen

Lakiin ehdotetaan postiyrityksille velvollisuus merkitä postilähetykset siten, että ne ovat tunnistettavissa ja erotettavissa muiden postiyritysten vastaavista lähetyksistä. Posti kannattaa ehdotusta.

44 §. Postilaatikon paikka

Säännöksen 1 momentissa säädetään siitä, mille postiyritykselle kuuluu velvollisuus määritellä postilaatikoiden sijainti. Säännöksessä viitataan ehdotuksen mukaan kumottavaan 9 §:ään. Tämä tulisi korjata niin, että jos kirjepalveluiden yleispalveluvelvollisuutta ei ole asetettu, Viestintävirasto asettaisi velvollisuuden jollekin muulle postiyritykselle. Säännös sopisi lain 4 lukuun, esimerkiksi lisäyksellä 24 a §:ään tai uudeksi 24 b §:ksi, ja 44 §:ssä oleva viittaus tulisi korjata tätä vastaavasti.

2.11.2015

Julkinen - Public

69 §. Postitoiminnan valvontamaksun suuruus

Säännöksen 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi, koska nykyisin postitoiminnan valvontamaksun suuruus on sidottu postiyrityksen Suomessa harjoittaman toimiluvanvaraisen postitoiminnan liikevaihtoon. Ehdotuksen mukaan valvontamaksun suuruus olisi 0,29 prosenttia "postiyrityksen Suomessa harjoittaman postitoiminnan" liikevaihdosta. Tämä mahdollistaa tulkinnan, että valvontamaksun perusteena olevaan liikevaihtoon voitaisiin laskea myös yleispalveluun kuuluvien postipakettien liikevaihto. Ehdotusta tulisi korjata niin, että valvontamaksun laskentaperuste ei muuttuisi nykyisestä. Posti ehdottaa, että lainkohta kirjoitettaisiin seuraavasti: "Postitoiminnan valvontamaksun suuruus on 0,29 prosenttia postiyrityksen Suomessa harjoittaman ilmoituksenvaraisen postitoiminnan sen tilikauden liikevaihdosta, joka..."

Posti kiinnittää samalla huomiota siihen, että postitoiminnan valvontamaksua tulisi alentaa, sillä se on huomattavasti korkeampi kuin tietoyhteiskunta-kaaren mukaan teleyrityksiltä Viestintävirastolle perittävä tietoyhteiskuntamaksu, jonka suuruus on 0,12 % teleyrityksen Suomessa harjoittaman teletoiminnan liikevaihdosta. Postitoiminnan valvontamaksua on perusteltua alentaa myös sillä perusteella, että nykyisessä taloudellisessa tilanteessa myös viranomais-ten tulee tehostaa omaa toimintaansa. Maksun on lisäksi perustuttava todellisiin ja valvontatehtävän kannalta välttämättömiin kustannuksiin, joten maksun suuruus on kohtuuton nykyisessä toimintaympäristössä. Viestintäviraston perimää postitoiminnan valvontamaksua on korotettu vuonna 2012 muun ohella sen vuoksi, että sillä rahoitetaan Suomen jäsenmaksu Maailman postiliitolle. Tämän jäsenmaksun kohdalla kyse on kuitenkin Suomen valtion allekirjoittaman valtiosopimuksen aiheuttamista kustannuksista, joten Maailman postiliiton jäsenmaksu tulisi välittömästi kattaa valtion budjetista. Ylipäätään pidemmällä tähtäimellä tavoitteena tulisi olla Viestintäviraston toiminnan rahoittaminen valtion budjetista, eikä valvottavilta yrityksiltä perittävillä veronluonteisilla maksuilla.

Posti toteaa vielä, että samalla olisi tehtävä muutos 69 §:n 6 momenttiin, jossa säännellään perityn maksun palauttamisesta toimiluvan peruuttamisen tilanteessa.

76 §. Luvaton postitoiminnan harjoittaminen

Pykälässä on rangaistussäännös postitoiminnan harjoittamisesta ilman toimilupaa. Jos toimilupajärjestelmästä luovutaan, säännöstä tulisi muuttaa tätä vastaavasti.

80 §. Muutoksenhaku

Jos toimilupajärjestelmästä luovutaan, postilain nojalla ei anneta enää jatkossa valtioneuvoston yleisistunnossa päätöksiä, joten säännöstä tulisi muuttaa tätä vastaavasti.

2.11.2015

Julkinen - Public

82 §. Postimerkkien julkaiseminen ja postimaksumerkinnän käyttäminen

Säännöksen 1 momentin mukaan liikenne- ja viestintäministeriön postiyritykselle myöntämä oikeus julkaista postimerkkejä on voimassa enintään toimiluvan voimassaoloajan. Jos toimilupajärjestelmästä luovutaan, säännöstä tulisi muuttaa tätä vastaavasti.

Voimaantulo

Posti kannattaa ehdotusta, että lain muutoksen myötä nykyisten toimiluvanhaltijoiden ei tarvitsisi tehdä ilmoitusta Viestintävirastolle toiminnan aloittamisesta.

Posti ehdottaa voimaantulosäännökseen lisäystä, ettei 24 a §:n mukaista Viestintäviraston päätöstä tarvitsisi tehdä lainmuutoksen vuoksi, vaan nykyisin toimilupaehdon nojalla Maailman postiliiton nimettynä operaattorina jatkaa nykyinen nimetty operaattori eli Posti Oy, kunnes tulisi tarve tarkastella asiaa esimerkiksi yleispalveluvollisuuden asettamista koskevien päätösten uudelleenarvioinnin yhteydessä.

Vastaavasti 37 §:n mukainen postinumerojärjestelmän ylläpitämistä koskeva velvollisuus on nykyisin Posti Oy:n toimiluvassa. Posti ehdottaa, että lainmuutoksen voimaantulosta säädettäisiin niin, ettei Viestintäviraston päätöstä tarvitsisi tehdä, vaan postinumerojärjestelmän ylläpito jatkuisi samoin kuin edellä. Näin postiyriyten nykyiset velvollisuudet säilyisivät toistaiseksi ennallaan eikä lainmuutoksesta aiheutuisi epäjatkuvuuskohtaa kansainvälisen postitoiminnan tai postinumerojärjestelmän ylläpidon suhteen.

Lopuksi

Posti katsoo, että postilain muutoksilla ei saa luoda postimarkkinaa, jossa yksityisillä jakeluyhtiöillä toiminta on täysin vapaata samalla, kun Posti joutuu huolehtimaan laajoista velvoitteista suhteettomien kustannuksien. Tämä väärinä merkittävästi kilpailua.

Nyt ehdotetun postilain muutokset tulisikin toteuttaa osana postilain kokonaisuudistusta niin, että samanaikaisesti myös yleispalvelua koskevaa sääntelyä kevennettäisiin ja otettaisiin huomioon muuttuvat asiakastarpeet. Kaikki lähettäjä- ja vastaanottaja-asiakkaat eivät enää tarvitse 5-päiväistä jakelua eivätkä ole valmiita siitä maksamaan. Kun jaettavaa postia on yhä vähemmän, jakelun yksikkökustannukset lähetystä kohden uhkaavat nousta hyvinkin korkeiksi, jolloin nykyinen yleispalveluna tapahtuva 5-päiväinen kirjeiden jakelu ei ole lähivuosina enää kansantaloudellisesti kannattavaa. Jakelupalveluja pitää voida kehittää markkinaehtoisesti asiakastarpeiden mukaisesti. Kuppilaiselta pohjalta viisipäiväistä jakelua tarvitsevia asiakkaita ja tuotteita on varmasti jatkossakin, esimerkiksi seitsemänpäiväistä jakelua tarvitsevat sanomalehdet. Postitoimintaan tarvitaan säännökset, jotka mahdollistavat asiakastarpeiden mukaisia innovatiivisia palveluratkaisuja.

2.11.2015

Julkinen - Public

Postitoiminnan sääntelyä pitää pikaisesti uudistaa niin, että tämä kehitys otetaan huomioon ja toiminnan ehdot kilpailulla markkinalla ovat tasapuolisia kaikille toimijoille. Posti osallistuu jatkossa lainmuutosten valmistelutyöhön mielellään.

Kunnioitavasti

Posti Oy
Postipalvelut

Jani Jolkkonen
Senior Vice President

